

ใช้ยาหมอลาย & ไม่มีความพร้อมในการดูแลไขมัน ... แพทย์ผิดวินัย คนไข้ตาย !

คดีปกครองที่จะนำมาเล่าสู่กันฟังฉบับนี้ เป็นกรณีแพทย์ใช้ยาหมอลายตามที่ระบุในฉลากและไม่มี ความพร้อมในการรักษาผู้ป่วย จนเป็นเหตุให้ผู้ป่วยถึงแก่ความตาย ซึ่งถือว่าเป็นอุทธรณ์ที่ดีสำหรับประชาชนทั่วไป ที่จะได้รับการผ่าตัดดูแลไขมันเพื่อลดความอ้วน

คดีนี้เกิดจากผู้ฟ้องคดีซึ่งรับราชการในตำแหน่งรองศาสตราจารย์ ประจำคณะแพทยศาสตร์ในมหาวิทยาลัย แห่งหนึ่ง ได้ถูกแจ้งข้อหาว่ากระทำความผิดฐานประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตายและใช้ยาหมอลายตามฉลาก ที่ปิดไว้ โดยการผ่าตัดดูแลไขมันลดความอ้วนให้นางสาว ศ. ที่คลินิกส่วนตัวและเสียชีวิตลง และต่อมาศาลจังหวัด มีคำพิพากษาให้ลงโทษจำคุก 4 ปี และแพทยสภาได้มีคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเวชกรรม ส่วนความผิด ทางวินัย ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 (อธิการบดีมหาวิทยาลัย) ก็มีคำสั่งลงโทษไล่ออกจากการราชการ เพราะถือว่าเป็น การกระทำที่ไม่ได้มาตรฐานของการประกอบวิชาชีพในระดับดีที่สุด

หลังจากที่ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์คำสั่ง และผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 (คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบัน อุดมศึกษา) มีมติยกอุทธรณ์ ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลปกครองเพิกถอนคำสั่งไล่ออกจากการราชการ

คดีนี้มีข้อเท็จจริงที่เป็นประเด็นน่าสนใจ 2 เรื่อง คือ ประเด็นแรก ผู้ฟ้องคดียอมรับว่าได้ใช้ยา หมอลายตามฉลากกับผู้ป่วยจริง โดยอ้างว่าตามวิสัยและพฤติการณ์แพทย์ที่คลินิกทุกคนเคยใช้ยาที่ไม่มีฉลาก จึงไม่ได้ ตรวจสอบวันหมดอายุของยาก่อนใช้ยากับนางสาว ศ.

การกระทำและข้ออ้างของผู้ฟ้องคดีรับฟังได้หรือไม่ ? ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยประเด็นนี้ว่า บทบัญญัติมาตรา 75 (1) แห่งพระราชบัญญัติยา พ.ศ. 2510 ที่บัญญัติว่า “ยาเสื่อมคุณภาพ” ได้แก่ ยาสิ้นอายุตามที่แสดง ไว้ในฉลาก มีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันมิให้มีการนำยาที่หมดอายุแล้วมาจำหน่ายหรือนำมาใช้รักษาผู้ป่วย ซึ่งถือเป็น ข้อจำกัดในการใช้ยาที่อาจเสื่อมคุณภาพ จึงเป็นข้อสันนิษฐานเด็ดขาดของกฎหมาย เมื่อผู้ฟ้องคดียอมรับว่า ได้ใช้ยาหมอลายตามฉลากจริง จึงเข้าเงื่อนไขซึ่งเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติข้างต้นแล้ว และข้ออ้างของผู้ฟ้องคดี ข้างต้นก็ไม่อาจรับฟังได้ตามข้อสันนิษฐานเด็ดขาดของกฎหมายดังกล่าว

ประเด็นที่สอง การรักษาผู้ป่วยเป็นไปตามมาตรฐานของการประกอบวิชาชีพในระดับดีที่สุด หรือ ไม่? ศาลปกครองสูงสุดได้วินิจฉัยประเด็นนี้โดยรับฟังข้อเท็จจริงตามความเห็นของคณะกรรมการแพทยสภาว่า คลินิกของผู้ฟ้องคดีมิได้มีการจัดเตรียมอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ในการผ่าตัดใหญ่โดยเฉพาะ ไม่มีแพทย์วิสัญญีหรือ พยาบาลวิสัญญีเป็นผู้วินิจฉัยชนิดและขนาดการใช้ยาระงับความรู้สึกและคอยเฝ้าระวังตรวจสอบสัญญาณชีพ ตลอดจน สภาพร่างกายของนางสาว ศ. ในเวลาผ่าตัดว่ามีภาวะเป็นปกติหรือไม่ มีเพียงผู้ฟ้องคดีและพยาบาลอีกคนเป็นผู้ช่วย จึง ไม่ทราบถึงภาวะผิดปกติอันตรายและไม่อาจแก้ไขได้ทันเวลาที่ และเมื่อผู้ป่วยอยู่ในภาวะอันตรายผู้ฟ้องคดียังได้กู้ชีพ อยู่จนเกินสมควรโดยไม่มีความเชี่ยวชาญด้านการกู้ชีพฉุกเฉิน ไม่มีอุปกรณ์ที่จำเป็นพร้อมในการช่วยฟื้นชีวิต ไม่ ติดต่อขอความช่วยเหลือโดยเร่งด่วนจากสถานพยาบาลที่มีบุคลากรและอุปกรณ์ทางการแพทย์ที่จำเป็น ด้วยความ ประมาทดังกล่าวจึงเป็นเหตุให้นางสาว ศ. ถึงแก่ความตาย

ดังนั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีที่เป็นผู้ประกอบวิชาชีพทางด้านเวชกรรมที่ต้องรักษามาตรฐานการประกอบ วิชาชีพให้อยู่ในระดับดีที่สุด และยังเป็นอาจารย์ผู้สอนนักศึกษาแพทย์โดยมีตำแหน่งทางวิชาการระดับสูงที่บุคคลทั่วไป และนักศึกษาให้ความเคารพในฐานะ “อาจารย์หมอ” ยิ่งต้องมีมาตรฐานความระมัดระวังเพื่อจะเป็นแบบอย่างที่ดี และ มีความรับผิดชอบในจรรยาบรรณมากกว่าผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมทั่วๆ ไป การที่ผู้ฟ้องคดีใช้ยาเสื่อมคุณภาพกับผู้ป่วย ย่อมก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อเกียรติศักดิ์และตำแหน่งหน้าที่ราชการและกระทบต่อความรู้สึกของบุคคลทั่วไป และ การที่ไม่ให้การรักษาผู้ป่วยด้วยความประมาทดังกล่าวจนเป็นเหตุให้นางสาว ศ. ถึงแก่ความตาย จึงเป็นความผิดทางวินัย อย่างร้ายแรง

การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 มีคำสั่งลงโทษให้ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ตามมาตรา 98 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 จึงเป็นการใช้ดุลพินิจที่ชอบด้วยกฎหมาย (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 227/2556)

คดีนี้จึงไม่เพียงแต่จะเป็น**อุทธรณ์ที่ดีสำหรับประชาชนทั่วไป**ที่ต้องปกป้องคุ้มครองสิทธิของตนเองในการใช้ยาเพื่อบำบัดรักษาหรือการเข้ารับบริการทางการแพทย์เท่านั้น ยังเป็น**อุทธรณ์ที่ดีสำหรับบุคลากรทางการแพทย์ที่ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรอบคอบและระมัดระวัง**เพื่อคุ้มครองชีวิตของผู้ป่วย โดยต้องรักษา**มาตรฐานการประกอบวิชาชีพ**ของตนให้อยู่ในระดับที่ดีที่สุด หากไม่มีความพร้อมไม่ว่าทางด้านความรู้ความเชี่ยวชาญหรือวัสดุอุปกรณ์ หรือบุคลากรอื่นที่เป็นผู้ช่วยเหลือทางการแพทย์ ก็ควรที่จะส่งต่อผู้ป่วยไปยังสถานพยาบาลที่มีความพร้อม หรือใช้ดุลพินิจในทางที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ป่วยตาม**มาตรฐานการประกอบวิชาชีพและจริยธรรมแห่งวิชาชีพ**ของตนอย่างเคร่งครัดครับ !

นายปกครอง